

יאללה סולחה

עבודה
עכ"ל

"עבודה ערבית", שבת 22:15, ערוץ 2

שנים חיבינו לרגע ההיסטורי הזה. תמיד האמנו שהדבר ייתכן ואפשרי. ידענו שאף על פי שיתמהמה בוא יבוא. היו מי שלעגו לחזון הנאיבי. אמרו שלא למדנו כלום מניסיון העבר. אך עם תום פרק הבכורה של "עבודה ערבית", ניתן היה להכריז בהתרגשות זהירה שפנטזיה אוטופית של רבים מתגשמת: זאנר הסיטקום הישראלי ממריא.

אה, כן, יש גם את העניין הזה של הדו־קיום בפריים־טיים. אחלה. אפשר לעשות מזה עניין גדול, להכניס כריחות על חומס ועל ועי-דת אנאפוליס, והביקורת תכתוב כבר את עצמה. אלא ש"עבודה

"עבודה ערבית". עוקצת בעדינות סובטילית את החברה היהודית

ערבית" אינה "המסעדה הגדולה 2". היא חלק מתמונה גדולה יותר, רצף יצירתי שכולל את "מסודרים", "הכל רבש", "בשורות טובות", "קרוב לוודאי" ואפילו את "החברים של נאור"; פתאום הטלוויזיה שלנו יודעת לדגדג ולעשות נעים. אפילו בערבית.

הבטחתם יונה. ממולאת באורז וצנוברים. ו"עבודה ערבית" מקיימת. הסדרה של סיד קשוע ורוני ניניו עוקצת בעדינות סובטילית את החברה היהודית על יחסה לאזרחי המדינה הערבים. על החברה הערבית הם מרחמים לכאורה מעט פחות; אך הסאטירה העצמית של קשוע היא טקטיקה אלגנטית ומחוכמת לריכוך צופה ערוץ 2 הממוצע, כך שלא ייבהל מהדיאלוגים בערבית ויחשוב שהסורים השתלטו על משדרי הטלוויזיה; הנה, תראו, אפילו מריאנו פלדמן מצטיין פה. בלי פאניקה. יש לנו ארץ נהדרת.

קשוע מתכתב עם הסטריאוטיפים על דמות הערבי בתקשורת הישראלית, והטריק הוא שלא תמיד ברור אם הוא מקעקע או מחזק אותם. גיבור הסדרה, אמג'ד (נורמן עיסא המלוטש), גילה אמש שהסוברים שלו אחראית לכך שתמיד עוצרים אותו במחסום ("אוטו של ערבים", הסביר לקלרה חורי שמגלמת בעידון את אשתו); מכאן התפתח ציר עלילתי מרכזי סביב משחטת רכב מקומית, כשערבים ויהודים מתחמנים זה את זה ובסופו של דבר בעיקר את עצמם.

אבל מה שהתחיל כמו סאטירה של תדמיות מקובעות, הסתיים באמירה קומית כלל-אנושית שהתעלתה הרחק מעבר לפוליטי. אפרים קישון לא היה עושה את זה טוב יותר. ומכאן אפשר לשפוט את "עבודה ערבית" בפרמטרים של סיטקום, מבלי להפוך את ערביותה לסוגיה המרכזית בדיון עליה (למרות שזה מאוד מפתה). אם נצליח, אפשר יהיה לדבר על תחילתה של נורמליזציה אמיתית. נשמע קצת קיצוני, אבל לפני עשר שנים גם הרעיון שתהיה לנו סדרה קומית טובה היה הזוי. ותראו אותנו עכשיו.

הלמל
ביזמו
למר
החלב

1

יד
ק
מזת
לו
למשי
מזת
שנגד
בגין
מהבין
לעבור
סגור,
או
בשיתו
להבטי

1

רני
ויצ
סינ
מו

נד

ynet entertainment תרבות

הדפסה

ת

ערבית מדוברת

גם אם "עבודה ערבית" מסתמנת כסדרה מצוינת, היא זקוקה לנס כדי להפוך ליותר מקוריוז. כי בישראל לא רגילים לראות ערבים בלי יצפאן בצד אריאנה מלמד

ועדת המדרוג

ערבים – יודע כל טוקבקיסט – מתחלקים לשישה סוגים: א. מחבלים, ב. פרימיטיבים, ג. מערבבי טיח, ד. ההוא שאכלנו אצלו חומוס בכפר הזה, שו אסמו – דווקא היה נקי, ה. אלה שיצפאן עושה אותם מדהים ו. מרים טוקאן. וכשזה המצב – איך יאכלו את אמג'אד?

כי אמג'אד, בביצוע מצוין של נורמן עיסא, איננו אף אחד מאלה שנימנו לעיל. הוא צעיר, משכיל, זועם, מוכשר, מתוסכל, נאורוטי, כמה לאיחוי השברים של זהותו, מת לקצת הערכה ואהבה והימלטות מסטראוטיפים, ולא הולך לו.

שידורי אינטרנט

ynet וידאו

ערבית: ממתק גלדד רפאלי

חצו כאן להגדיל טקסט

השתק קול מלוא

00:00

צפו בקטע מתוך הסדרה

החברה הישראלית-יהודית שבה הוא מנסה להתערות לא מרשה לו: כעיתונאי, הוא מוזמן לבימות תקשורת שונות על תקן הערבי-מחמד, זה שנוכחותו משדרת פתיחות ונאורות – בתנאי שיביע ביקורת פתוחה ונאורה על בני-עמו ויסכים לקרוא להם

ראיון

קלרה הקדושה / מירב קריסטל

קלרה חורי, שמשחקת ערבייה בסדרה הדו- לשונית החדשה של סייד קשוע ורוני ניניו, "עבודה ערבית", לא מרגישה שייכת לשום מקום, ומעדיפה את זה ככה. "אני מוכנה לחיות בתוך התיק שלי"

לכתבה המלאה

"המגזר". כאזרח, איכשהו הוא תמיד על הכוונת של השוטרים – ואולי זה רק בגלל שהוא נוהג במכונית של ערבים. כבעל, בעיות הזהות שלו מצחיקות את אשתו ובתו הקטנה. כבן לאב שכבר מדבר עברית-ערבית היברידית, הוא עדיין שואף לרצות את אביו ולא מצליח. עובדה, הוא חוגר חגורת בטיחות בכפר, עוד יגידו שהוא הומו. אכן פאדייח (רבים של פאדיחה).

סייד קשוע, ערבי המחמד התורן של הספרות הישראלית (ערבים רוקדים, ויהי בוקר) והעיתונות (טור אישי בהארץ) בנה את "עבודה ערבית" סביב אותם סטראוטיפים ממש עימם הוא מתנגח בטור שלו. יש לו כשרון קומי לא מבוטל, ולטעמי – מתאים במיוחד לכתובה טלוויזיונית. כתיבתו משלבת הומור של מוכים עם התבוננות במראות רב קוטביות, יכולת להגחיק בני אדם משני עברי הזהות והסכסוך, וכשרון (בדיר למדי) לחלץ מתוך הגיחוך הזה דמויות נוגעות ללב. את כל מטען הכשרון אפשר היה לראות כבר בפרק הראשון של "עבודה ערבית", ומן הסתם יהיה עוד: גם חסרונותיו של קשוע ככותב

נחשפו כאן – הרדיפה האובססיבית אחרי הפאנץ' ליין המהיר, הרצון לפרק כל סיפור לאוסף של פואנטות והעדר העומק. אבל עומק, כידוע, הוא המצאה של מכוערות.

מחכים לנס

אז מה היה לנו? עיתונאי ערבי עם עברית משובחת שמת למכונת של יהודים כדי להיפטר מהתעמרות בירוקרטית של שוטרים שמזהים ערבים ממרחק, אבא שלו שמתחמן לו רובר שחוטה, מוסכניק ערבי ושותפו היהודי שמתפעלים משחטת רכב וצוחקים על כל העולם, צלם עיתונות (מריאנו אידלמן, בתפקידהסייד-קיק) שבזקק לתיוון בשירותי משחטה כדי למצוא חן בעיני דייט מזדמן, רעיה ואם (קלרה חורי) שבהחלט יודעת להעביר אל המסך אירוניה דקה ומחוייכת, זוג הורים – סלים דאו המתלהם שרק לעגה הגלוי והאוהב של אשתו (סלוה נקארה) משיב את חרונו לפרופורציות נכונות.

בסך הכל, מדובר בממתק. הצרה היא שהוא מגיע אחרי "הערבים האלה שיצפאן עושה מדהים", ומלווה בפרסומת לחומס ההוא, ומשודר בטלוויזיה מסחרית שאין בה כמעט עיתונאים ערבים, ואחרי 40 שנות טלוויזיה ישראלית – זו הפעם הראשונה שמשפחה ערבית היא כוכבת של סדרה שנועדה לצריכת יהודים, ויש בין צופיה לא מעטים שעדיין מאמינים בזכותם להשמיד את כל הערבים באשר הם, ואם לא מסתייע – אז להסתפק בקללות נמרצות כל אימת שנוכחותם איננה שקופה וכנועה וצייתנית ומרוחקת מחייהם. היקום הישראלי בכללותו הוא הבעיה של "עבודה ערבית". גם אם מסתמנת סדרה מצויינת, היא זקוקה לנס כדי להיות יותר מקוריוז.

הבוקר, כשהקשתי בגוגל "קשת עבודה ערבית" כדי להגיע לאתר הסדרה ולא להיכשל באיות שמות שחקנים, קיבלתי בתגובה "האם התכוונת לקשת עבודה ערבית". ובכן, לא. לא הפעם. ההתעקשות השתלמה לי. באתר של הסדרה תוכלו לראות כיתובים בעברית ובערבית, וחשוב מזה – תוכלו ללמוד שיעורים ראשונים, קלים ונעימים ומלווים בידאו, בערבית מדוברת. כל הכבוד להוגי הרעיון.

חזרה

וואלה תרבות ובידור

ערבינקא

יום ראשון, 25 בנובמבר 2007, 8:25 מאת: ניב הדס, מערכת וואלה!

"עבודה ערבית" של סייד קשוע ורוני ניניו לא יכלה להיוולד בשום מקום אחר בעולם. ניב הדס עוצר במחסום וצוחק

ההנחה הרווחת אצל סופרים, היא שעדיף להיות זבוב על קיר בביתה של משפחה ממוצעת, מאשר להגיע לירח. האמירה הזו נשמעת על פניו פשטנית, אולם היא חופנת בחובה הבנה רבה של הטבע האנושי והצורך שלו במציאות – לא רק על מנת לספק צרכים רכילותיים, אלא בעיקר כדי לדעת כיצד האחר תופס אותו ואיך אנחנו מצטיירים בעיניו. תשאלו אפילו את מנקה הבריכה של הפסיכולוג שלכם.

"עבודה ערבית", הקומדיה החדשה של סייד קשוע ורוני ניניו שהפרק הראשון ממנה הוקרן אמש בערוץ 2, מספקת את אותה תחושה זבובית עם טוויסט של תכנית החלוקה, כשהיא נותנת לאזרחי ישראל היהודים הזדמנות לראות כיצד הם נחווים על ידי הצד השני במשוואת הדו-קיום הידועה, ועושה זאת בצורה מקורית, חכמה, רגישה ובעיקר מאוד מצחיקה. נקודת המבט שלה – סיפורו של עיתונאי ערבי עם תסביכי נחיתות אל מול היהודים וההתמודדות של המשפחה שלו איתם – היא מה שהופך אותה לכל כך מוצלחת ותורמת לאמירה שלה, שלא מוציאה אף אחד מהצדדים ככפיה שכולה תכלת. "עבודה ערבית" לוקחת את הסטריאוטיפים כנקודת מוצא של כל קומדיה, אלא שבמקום השבירה הצפויה שלהם, היא משחקת איתם – משחקי תפקידים, משחקי לשון ומשחקי שליטה – מבלי לנסח אמירה מוסרנית או צפויה.

לעתים יש במשחקים הללו אווירת סחי בלטה קלה של בדיחות על ערבים. ההבדל היחיד הוא שהפעם ערבי מספר אותן.

היכולת של סייד קשוע לתפוס את האבסורד הקיומי של המונח "ערבי-ישראלי", באה לידי ביטוי כבר בעבודתו כעיתונאי וסופר, והנה מגיעה "עבודה ערבית" והופכת אותו לאחד היוצרים הישראלים החשובים, לא מהמקום של ערבי מחמד כמו אמג'ד, (בן-דמותו בסדרה שמגולם על ידי נורמן עיסא המעולה), אלא כמי שמצליח לקחת את נקודת המוצא הלכאורה נחותה שלו ולהפוך אותה ליתרון. בפרק הראשון שהוקרן אמש (ההמשך מצוין גם הוא) היו לא מעט סיטואציות שרק ערבי-ישראלי יכל לכתוב (מבלי שיחשב לחבר בכהנא חי) ולדייק בהן כל כך – החל מההטרדות השגרתיות במחסומים בדרך, הניסיון שלו לומר שהמעורבות של ערבים בתאונות דרכים אינו קשור לנהיגה הפרועה שלהם (בזמן שההורים מתביישים בו שהוא נוסע עם חגורה בתוך הכפר) ובעיקר בכל ההתרחשות סביב המוסך, שקרצה לכל הסטיגמות שיש לישראלים באשר להתנהלותם של מוסכים ערבים, וסיפרה אמת שכלל אינה הפוכה, אלא הרבה יותר מרה.

הדבר הכי משמח ומרשים ברמת היצירה הטלוויזיונית בהקשר של "עבודה ערבית", הוא שהיא לא יכלה להיוולד בשום מקום אחר – היא שואבת השראה מרסיסי מציאות שנוגחים לנו בפרצוף כל הזמן ועושה את זה בצורה כל כך מרעננת, שבאמת לא ברור איך היא לא הגיעה קודם. היא לא דומה לשום דבר שראינו בעבר, לא כאן ובוודאי שלא בשום מקום אחר. הנה זה בא – "עבודה ערבית" היא סדרה ישראלית ממש מצחיקה.